

Røros kommune

Mars 2020

Prosjekt-ID

1 SAMMENDRAG AV PROSJEKTPLAN

Problemstilling	1. Utøver Røros kommune sitt eierskap i Ren Røros i tråd med normer for god eierstyring? eksempelvis - Bruk av valgkomite - Sammensetning av styret - Opplæring i styrearbeid - Habilitetsvurderinger - Godtgjørelser av styreverv - Eiermøter 2. Forvalter styret i Ren Røros AS selskapet i tråd med kravene i aksjeloven, eiersignaler og egne vedtekter?
Kilder til kriterier	Aksjeloven, kommuneloven, selskapets vedtekter og andre styringsdokumenter. Styresaker. KS sine anbefalinger for god eierstyring
Metode	Dokumentstudier, intervjuer, eventuelt nettbasert spørreundersøkelse
Tidsplan	Her presenteres overordnet tidsplan; • 320 antall timer • Levering til sekretær 28. mai 2020
Prosjektteam	Oppdragsansvarlig revisor: Margrete Haugum, margrete.haugum@revisjonmidtnorge.no Prosjektmedarbeider: Petter Andreas Gudding, petter.gudding@revisjonmidtnorge.no Styringsgruppe: • Arve Gausen, arve.gausen@revisjonmidtnorge.no • Sunniva Tusvik Sæter, sunniva.saeter@revisjonmidtnorge.no
Uavhengighets- erklæring	Ingen av de involverte revisorer vil få habilitetsproblemer ved gjennomføringen av prosjektet. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighetserklæring er vedlagt prosjektplanen.
Kontaktperson Røros kommune	Kommunedirektør Kjersti Forbord Jensås eller den som kommunedirektøren delegerer

2 MANDAT

I dette kapittelet vil bestillingen bli utdypet og bakgrunnsinformasjon for prosjektet gjennomgått.

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Røros kommune bestilte en forvaltningsrevisjon av Ren Røros AS i kontrollutvalgsmøtet 17. mars 2020. Bakgrunn for bestillingen er at formannskapet i Røros kommune fattet følgende vedtak i sak om orientering om Ren Røros.

Røros kommunes formannskap ber om at styret i Ren Røros AS umiddelbart innkaller til en ekstraordinær generalforsamling i selskapet. Det bes om at følgende sak tas opp: Gjennomføring av forvaltningsrevisjon i Ren Røros AS, eierne blir enige om hvem de ønsker skal gjennomføre denne. Videre bes det om at resultatene av forvaltningsrevisjonen presenteres for eierne i et eiermøte minimum 3 uker før selskapets ordinære generalforsamling.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

- 1. Røros kontrollutvalg bestiller forvaltningsrevisjon i Ren Røros AS. Kontrollutvalget ber Revisjon Midt-Norge SA utarbeide en prosjektbeskrivelse som behandles i kontrollutvalgsmøte 31. mars 2020.*
- 2. Kontrollutvalget ønsker at selskapets aksjonærer skal få mulighet til å gi innspill til prosjektbeskrivelsen. Den foreløpige prosjektbeskrivelsen legges ut på Kontrollutvalg Fjell sin hjemmeside så snart den foreligger.*

I saksframlegget til kontrollutvalget fulgte en epost fra ordfører datert 13. mars 2020. Her heter det blant annet at det finnes to vidt forskjellige virkelighetsoppfatninger rundt Ren Røros AS, både rundt selskapets økonomiske status, viktige beslutningsprosesser i selskapets ledelse, konkrete strategiske beslutninger som er fattet samt arbeidsform i styret. Styret er delt og grupperingene har i hvert sitt orienteringsmøte med kommunen gitt to vidt forskjellige beskrivelser av arbeidsform, status for selskapet og situasjonen.

Selskapet Ren Røros AS eies av Røros kommune, som er B-aksjonær og ca. 2000 A-aksjonærer. Ordføreren er opptatt av at A-aksjonærene blir ivaretatt i denne saken og det var også formannskapet opptatt av i møtet 5. mars 2020. Ordfører har blitt kontaktet av A-aksjonærer som er bekymret for om de blir tilsidesatt og ikke hørt i denne saken.

I den samme eposten peker ordfører på at saken haster og at det er ønskelig at resultatene presenteres i et eiermøte senest tre uker før ordinær generalforsamling i Ren Røros AS som må avholdes senest 30. juni 2020.

Forvaltningsrevisor var til stede i kontrollutvalgsmøtet. I møte redegjorde kommuneledelsen for at det hadde blitt stilt spørsmål med styrets arbeidsmåte, selskapets formålsparagraf og strategier framover og om det var reelle konflikter i styret. Kommunen ønsket at et samlet eierskap skal gi føringer for selskapet, noe som vil være viktig for å gi selskapet de beste konkurransevilkår.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Ren Røros AS er et aksjeselskap hvor Røros kommune er B-aksjonær og eier 66,871 prosent av aksjene (21 580 aksjer). De resterende aksjene eies av ca. 2000 A-aksjonærer som er enkeltpersoner og bedrifter, hvor den nest største eieren har 27 aksjer og eier 0,084 prosent av aksjene.

I selskapets vedtekter fra 16.11.2000 er styrets sammensetning regulert i § 4 hvor det går fram at selskapet ledes av et styre på 7 medlemmer og 4 varamedlemmer. Styret sammensettes slik:

- 4 medlemmer og 2 varamedlemmer valgt av B-aksjonærene på generalforsamlingen
- 2 medlemmer og 1 varamedlem valgt av A-aksjonærene på generalforsamlingen
- 1 medlem og 1 varamedlem valgt av og blant de ansatte

Styreleders og styremedlemmers funksjonstid er 2 år.

2.3 REN Røros AS

REN Røros AS er kjent som tidligere Røros Elektrisitetsverk. På selskapets nettside heter det at *Ren Røros AS (tidl. Røros Elektrisitetsverk AS) er en tradisjonsrik bedrift i stadig utvikling. Bedriften er skapt av Rørossamfunnet, eies av Rørossamfunnet og leverer sine produkter til Rørossamfunnet. Derfor er vi opptatt av at bedriften utvikler seg på en måte som Rørossamfunnet er tjent med.*

REN Røros AS har ifølge www.proff.no sju datterselskaper. Disse er:

- Ren Røros EI-service AS (100 %)
- Røros E-verk Nett AS (100 %)
- Ren Røros Strøm AS (100 %)
- Aventus Green Technology AS (100 %)
- Ren Røros Digital AS (90 %)
- Ren Røros Intelligent Automation AS (67%)
- Og et selskap som er inaktivt.

De tre første selskapene ble opprettet høsten 2017 og har fungert som egne selskaper siden 2018. Aventus Green Technology AS og Ren Røros Intelligent Automation AS ble opprettet i 2019. Tabellen under viser de ulike selskapenes omsetning og resultat samt antall ansatte i

2018 hentet fra www.proff.no. Antall ansatte i dag kan avvike fra det som er registrert på www.proff.no.

Tabell 1. Økonomi i selskapene i 1000 kr.

Selskap	Omsetning	Driftsresultat	Årsresultat	Antall ansatte
Ren Røros As	15647	-74 442	-849	14
Ren Røros El-service AS	19 680	-2 778	-2 163	26
Røros E-verk Nett AS	45 049	7 594	4 547	17
Ren Røros Strøm AS	74 604	-610	-6 688	9
Aventus Green Technology AS			Stiftet i 2019	
Ren Røros Digital AS	60 632	-6 844	-5 609	24
Ren Røros Intelligent automation AS			Stiftet i 2019	6

Kilde: www.proff.no

Tabell 1 viser at bare ett av selskapene i konsernet har et positivt driftsresultat i 2018.

3 PROSJEKTDESIGN

På bakgrunn av bestillingen og diskusjonen i kontrollutvalget har revisor utarbeidet følgende rammer for forvaltningsrevisjon.

3.1 Avgrensing

Revisor har valgt å ta inn en problemstilling knyttet til kommunen som eier og dette er strengt tatt en eierskapskontroll, men den begrenser seg til forhold som handler om styret i selskapet.

Ren Røros AS har flere datterselskaper. Forvaltningsrevisjonen omfatter Ren Røros AS sin styring av disse selskapene, men ikke selve driften i disse selskapene. Det betyr at forvaltningsrevisjonen kan om nødvendig omfatte saker og protokoller til generalforsamlingen i disse selskapene, altså den rollen styret i Ren Røros AS utøver som eier av selskapene.

3.2 Problemstillinger

3. Utøver Røros kommune sitt eierskap i Ren Røros i tråd med normer for god eierstyring? eksempelvis
  - Bruk av valgkomite
  - Sammensetning av styret
  - Opplæring i styrearbeid
  - Habilitetsvurderinger
  - Godtgjørelser av styrevern
  - Eiermøter

4. Forvalter styret i Ren Røros AS selskapet i tråd med kravene i aksjeloven, eiersignaler og egne vedtekter?

Den første problemstillingen handler om hvordan Røros kommune utøver sitt eierskap. Kommunenes Sentralforbund (KS) har laget en anbefaling om eierstyring, selskapsledelse og kontroll som legges til grunn. I problemstillingen foran er det gitt eksempler på forhold som er relevant å undersøke. Bruken av valgkomite er tatt med fordi det er et viktig organ for å sikre riktig kompetansesammensetning i styret. Revisor er åpen for at andre av KS sine anbefalinger kan trekkes inn i denne problemstillingen.

Den andre problemstillingen handler om hvordan styret i Ren Røros AS forvalter selskapet i forhold til bestemmelser gitt i aksjeloven, gitte eiersignaler, generalforsamlingen og egne vedtekter. I aksjeloven er det kapittel 6 del II som omhandler ledelsens oppgaver og saksbehandling mv. Her er bestemmelser om styret, daglig leder, datterselskap sitt forhold til morselskap og flere bestemmelser knyttet til styrets arbeid.

3.3 Kilder til kriterier

Sentrale revisjonskriterier i denne forvaltningsrevisjonen er aksjeloven, kommuneloven og selskapets vedtekter og andre styringsdokumenter. KS sine anbefalinger for god eierstyring legges også til grunn.

3.4 Metoder for innsamling av data

I forvaltningsrevisjonen vil revisor hente inn styringsdokumenter for Ren Røros AS, eksempelvis vedtekter, innkallinger til og protokoller fra generalforsamlinger og andre styringsdokumenter fastsatt av eierne. Videre vil selskapets styresaker og protokoller fra styremøter være sentrale dokumenter.

Revisjon Midt-Norge SA har ikke innsyn etter kommunelovens § 23-6/§24-10 i kommuneloven. Revisor må sikres innsyn i selskapet enten gjennom vedtak i generalforsamling eller vedtak i styret. Det vil være avgjørende for framdriften i forvaltningsrevisjonen at revisor raskt får tilgang på nødvendige dokumenter fra selskapet. Revisor tar også ytterligere forbehold om at framdriften i prosjektet kan bli påvirket av restriksjoner som følge av coronaviruset.

Revisor planlegger å intervju sentrale personer som utøver kommunens eierskap i selskapet, styrerepresentanter (nåværende og tidligere) og selskapets ledelse. Revisor vurderer å høre A-aksjonærene ut over deres tidligere styrerepresentanter. Dette kan gjøres gjennom å intervju et begrenset antall A-aksjeeiere (maksimalt 10 eiere) eller gjennomføre en nettbasert spørreundersøkelse til alle A-aksjonærer. Revisor er åpen for at dette kan gjøres på andre måter, men innenfor begrenset tids- og ressursramme. Forvaltningsrevisjonens endelige problemstillinger vil også være førende for hvor relevant det vil være å spørre alle A-aksjonærer.

Steinkjer 19. mars 2020.

Margrete Haugum

Oppdragsansvarlig revisor

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no